

σταχτιά ἀπ' τὴν τρομάρα τους, ὅταν ἔγινε αὐτὸ κι' ἔτσι ἀπόμειναν ἀπὸ τότε ὡς τὰ σημεῖρα!

— Οἱ ἄνθρωποι σκοτώνουν τὸ Θεὸ τους, εἶπε τὸ χελιδόνι στὴ γῆρά, ἡ φύσις ὅλη σήμερα κλονίζεται, τὰ ἀψυχα κάνουν ψυχὴ καὶ τρέμουν, τὰ δέντρα ρίχνουν τὰ φύλλα τους, ἡ καλαμιὲς ἀκόμα κιτρινίζουν, μὰ οἱ ἄνθρωποι εἶνε ἀναίσθητοι, γιατί εἶνε κακοί, πάρα πολὺ κακοί, κακοὶ ὅσο δὲν πέρνει. Πάμε καὶ μεῖς νὰ δοῦμε, ὡς πού θὰ φθάσῃ ἡ κακία τους!

Ἡ Βάγια, ἡ Βαγιῶ, ἡ Βαγιτσα, κι' ἡ Βαγιούλα ἀκολούθησαν. Ἀνέβηκαν ἐπάνω σ' ἕνα λόφο, πού ἀντὶ γιὰ πέτρες εἶχε σπασμένα κόκκαλα καὶ κρανία γυμνά, πού ποντίκια φώλιαζαν μέσα στὶς κόφριες κάρτες τους καὶ ἐκεῖ εἶδαν νὰ καρφώνουν σ' ἕνα σταυρὸ ἀπάνω τὸν ὄχρὸ ἄνθρωπο. Οὔτε βόγγο ἔβγανε αὐτὸς, οὔτε καμμιὰ κουβέντα εἶπε. Τὸ στόμα του ἦταν λυπημένο, σάν μαρμαμένο τριαντάφυλλο, κι' ἀπ' τὸ κεφάλι του, πού τὸ τρυπούσανε ἀγκάθια, στάλαζε αἷμα, αἷμα ἀφθονοῦ, κι' ὁ μὸλις ἔπερτε στὴ γῆ, φύτρωναν παπαροῦνες, παπαροῦνες μάλιστα τόσες πολλές, πού ἄναψε, στὰ πόδια του, ὁ τόπος.

Ἐξαφνὰ ὁ ὄχρὸς ἄνθρωπος ζήτησε λίγο νερὸ. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ δῶσαν ξυδι, μὰ τὰ πουλάκια τοῦ φέραν μὲ τὸ ὄμφρος τους δροσιά καὶ τὴν ἰτάλιξαν στὸ φλογισμένο του τὸ στήμα. Ἐπειτα ἔγινε σεισμός. Σκοτεῖνισε ἡ γῆ, ὁ κόσμος φοβισμένος ἔφυγε, καὶ ἔμεινε ἡ γῆ μὲ τὰ κορίτσια της, ἐκεῖ στὰ πόδια τοῦ σταυροῦ, βρέχοντάς τα μὲ τὰ δάκρυά τους καὶ σφουγγίζοντάς τα μὲ τὰ μαλλιά τους νὰ ξανθά. Στὴν ἄλλη ἀκρῆ, μιά μάνα πονεμένη θρηνοῦσε.

Ὁ σταυρωμένος ζήτησε τότε κάποιον νὰ στείλῃ νὰ εἰδοποιήσῃ τὴ γῆ καὶ τὰ φυτὰ, νὰ πάρουν νὰ τρέμουν, τὸν ἤλιο νὰ ξαναφανῆ, τὴν μέρα νὰ ξανάλθῃ, νὰ φέξῃ πάλιν γιὰ νὰ ἰδῇ ἡ μάνα του, καὶ νὰ ξαναγυρίσῃ σίτι τῆς.

Τὸ εἶπε πρῶτα στὰ πουλάκια, πού τρομαγμένα ἀπὸ τὸ ἔφαρικό σκοτάδι εἶχαν κουρνιάσει πάνω στὸ σταυρὸ του. Θέλησε νὰ τὸ πῆ στ' ἀστέρια, μὰ τ' ἀστέρια εἶχαν ὀρίσει κι' ὁ οὐρανὸς ἐπλάκωνε κατάρωρος καὶ βαρὺς σάν νάβρεχε καρτάμι.

Τότε ἡ μπάμπω-Βίγια φώναξε. — Δῶσέ μου, θεέ μου, ἀλαφρὰ φτερά καὶ μάτια τοῦ ἀστρίτη, νὰ τρέξω μέσα στὰ σκοτάδια καὶ νὰ πῶ τὸ μὲγί ι θελήμα σου.

Τότε ἡ Μάμπω ἔγινε ἀμέσως «κουκουβάγια» καὶ ἔτρεξε νὰ πῆ στὴν πλάτη τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα. Καὶ παρὸν τὸ ξανάλθαν ὅλα στὴ θέση τους. Πάλι ἔλαμψε τὸ φῶς, καὶ ἄνοιξε ὁ ἥλιος, πάλιν ἡ φύση ἐπρασίωσε, πάλι κἀναν τὰ κλαδιὰ λουλουδία, πάλι πρασινίσαν τὰ φυτὰ, καὶ ξάννιζεν ἀπάνω γαλανὸς ὁ οὐρανός, καὶ ἄνοιξαν οἱ δρόμοι, καὶ εἶδε καὶ πέρασεν ἡ Παναγία, πού ὅλη ἡ οἰκουμένη προσπαθοῦσε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

Μόνον ἡ Μπάμπω-Βάγια πε.ά, δὲν ξαναγύρισε στὸν κόσμο. Ἐμεινε ἀπὸ τότε τὸ λυπηρὸ πολί, τὸ πουλι τῆς νύχτας καὶ τοῦ τρόμου, ἡ κουκουβάγια!

Μὰ λένε πῶς κάθε Μεγάλῃ Παρασκευῇ, τὰ μάτια της ἀνοίγουν, πεῖδ ἔαστερα καὶ πεῖδ λαμπρά, καὶ βλέπει πέρα, μακριὰ στοὺς οὐρανὸς ἀπάνω, καὶ κάτω, μέσα στὰ ἔγκατα τῆς γῆς, καὶ στὰς ἀβύσσους τῆς θαλάσσης. Καὶ βλέπει σὲ μιά μέρα τόσα πράγματα, πού δὲν βλέπει ἕνας ἄνθρωπος σὲ ὅλη τὴ ζωὴ του...

Χαρὰ σ' ἔκεινον πού θὰ τὴν συντύχῃ καὶ θὰ τῆς μιλήσῃ τὴν ἡμέρα αὐτῆ. Θὰ τοῦ δειξέῃ ὅλους τοὺς κρυμμένους θησαυροὺς καὶ ὅλα τὰ μυστικά τοῦ κόσμου!.

Γι' αὐτὸ τὴ λένε, καὶ «Στάρα Μπάμπω Κουκουμουφκα» παλιὰ γιγιά δηλαδὴ σοφῆ, καὶ τραγουδᾶνε ὅλοι τῶν Βαίων :

*Ἦθθ' ἡ Ἀδάρας, ἦσαν τὰ Βάγια,
ἦθθ' ἡ μάνα μας, ἡ κουκουβάγια...*

***

Σάν ἦρθε τὸ φῶς καὶ τοῦ θεοῦ ἡ εὐχὴ καὶ ἡ ζωὴ πάλι στὸν κόσμο, ξαναγύρισαν οἱ στρατιῶτες στὸν σταυρὸ. Βῆσαν ἐκεῖ στὰ πόδια του, τὰ τρία κοριτσία φοβισμένα, ἔρημα πεῖδ ὀρφανά. Καὶ εἶδαν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, καθαρισμένο ἀπὸ τὰ αἵματα, πλυμένο μὲ δάκρυα...

— Σεῖς περιποιηθήκατε τὸν κατάδικο; τῆς ρώτησαν.
— Ναί, εἶπαν ἡ Βάγια, κι' ἡ Βαγιτσα.

Μὰ ἡ Βαγιούλα φοβήθηκε, κι' ἀρνῆθηκε νὰ τὸ ὁμολογήσῃ. Ἀπάνω ὅμως στὸ κεφάλι της, ψηλά, ἀπάνω στὰ ξανθὰ μαλλιά της, μιά σταλαματιά, ἀπὸ τὸ θεῖο αἷμα, ἔτρεχε κι' ἐγυάλιζε, σάν κόκκινο πετράδι.

Οἱ στρατιῶτες ρίχτηκαν τότε καὶ πιάσανε τῆς δυὸ ἄλλες. Τῆς κλείσαν μέσα σὲ μιά φυλακὴ, βαθεῖα καὶ σκοτεινὴ, πού ἦταν γεμάτη ἀράχνιες καὶ ποντικούς. Μὰ ὁ ἥλιος τοὺς ἔστελε μιά του ἀχτίδα πάντα, γιὰ νὰ ἔχουν φῶς καὶ τὰ πουλάκια τοὺς λαλοῖσαν χίλιων λογιῶν τραγουδία, ἡ ἀράχνιες τοὺς πλέκανε τὰ πεῖδ καλά φορέματα πού τὰ στόλιζαν μὲ πετράδια ἀπὸ δροσοσταλίδες, καὶ τὰ μυρμηγκι, τοὺς ἄνοιξαν τέλος μιά μεγάλη τρύπα στὴ γῆ, γιὰ νὰ περάσουν καὶ νὰ φύγουν. Μιά πυγολαμπίδα τράβηξε μπρὸς γιὰ

νὰ τοὺς φέγγῃ καὶ μὰ γρηὰ συκιά, ἄνοιξε τὸν κορμόν της, νὰ τῆς κρύβῃ, μὴν τῆς δοῦν.

Ἀπὸ τότε κι' ὁ Θεὸς ἔδωσε στὴ συκιά γάλα ἀφθονοῦ, γιὰ νὰ τραφῶνε ἐκεῖ μέσα τὰ κορίτσια. Καὶ γιὰ τὴν καλὴ τῆς φράξι, τῆς ἔμεινε ἀκόμα ὡς τὰ σημεῖρα τὸ γάλα της, μὰ ἀπὸ τὴν ὄρα πού κρεμάστηκεν ὁ Ἰουδας ἀπ' αὐτῆ, πικράθηκε τὸ γάλα κι' ἔβρασαν καὶ χολλάζαν οἱ χυμοὶ της κι' ἔτσι πικραμένο καὶ αὐτὸ ἀπομένε ὡς σημεῖρα ἀκόμα...

Τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ κορίτσια, ἡ Βάγια ἀφιερώθηκε στὴν ἐκκλησιά. Γιὰ τοῦτο, στῆς παλιῆς τῆς ἐκκλησίας, ὅλο καὶ βάγια, φυτρῶνουν ἀπ' ἔξω καὶ βάζουν βάγια στὰ εἰκονίσματα καὶ στολιζοῦν στὴν ἐκκλησία τῆς εἰκόνες.

Τὸ ἄλλο ἡ Βαγιτσα πῆγε κοντὰ στὴ Παναγία καὶ τὴ «διαφέντευσ» ὅσο μπορούσε. Ἡ Παναγία τὴ εὐχθήθηκε, νὰ μοσχοβολᾷ τὸ σπῆτι καὶ νὰ εἶνε κορώνα καὶ εὐχὴ σ' ὅσους ὑπερασπίζονται τὴν πίστη.

Γιὰ τοῦτο ἀπ' τὸ κελάρι κάθε καλῆς νοικοκυρᾶς, ποτὲ δὲν λείπει τὸ «βαγιόφυλλο» καὶ γι' αὐτὸ τὸ βάζουν κορώνα καὶ στεφάνι, σὲ κάθε ἕναν πού γιὰ τὴν πίστη του σκοτώνεται ἡ γιὰ κάθε ἕναν ὑπερασπιστὴ κάθε Χριστιανικῆς πατριδῆς.

Ἀπὸ τότε καὶ ἡ μάνα—κουκουβάγια, κουρνιάζει στὰ παλιὰ τὰ σπῆτια καὶ στῆς ἐκκλησίας, κοντὰ εἰς τὰ παιδιὰ της.

***

Μὰ ἡ ἄλλη ἡ Βαγιούλα, τί ἀπέγεινε;

Αὐτὴν ἀπὸ τὴν χαρὰ τους, πού ἀρνῆθηκε, τὴν πῆραν στὰ χέρια οἱ στρατιῶτες, τὴν σηκώσανε ψηλά καὶ θέλαν νὰ τὴν κάνουνε κυρὰ τους καὶ βασίλισσά τους. Ἡ σταγὼνα ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, πού ἦταν στὰ μαλλιά της, ἄναψε, σάν φλογερὸ ρουμπίνι, σάν ἀναμμένο κάρβουνο. Τότε ἐκείνη μετανόησε καὶ ὁμολόγησε τὸν περποιοῦθηκε τὸ Χριστὸ καὶ λατράστηκε καὶ τοὺς βασανιστῆς του. Καὶ οἱ στρατιῶτες πάλι θύμωσαν. Καὶ καθὼς περνοῦσαν μὲ μὰ «μπιστρίτσα» (ξερὸπόταμο) τὴν πέταξαν μέσα καὶ τὴν ἔπνεξαν!

Ὁ Θεὸς ὅμως τὴν ἐδικαίωσε. Καὶ στὸ μέρος πού πνίγηκε, φύτρωσε ἄνα εὐμορφο δενδράκι ἡ «πικροδάφνη». Καὶ τὸ δενδράκι ἔχει ἀκόμα καὶ τώρα τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, πάνω στ' ἀνήθ του, ποῦχουν μιά λεπτὴ ὄραία μοσχοβολία. Ἐχει ὅμως ἀκόμη μέσα στὸ κορμί του ὅλη τὴν πίκρα κι' ὅλο τὸ φαρμάκι, γιατί τὸν ἀρνῆθηκε, ἔστω καὶ μὰ στιγμή ἡ Βαγιούλα.

Καὶ ὅσοι ξέρουν λένε, πῶς πεῖδ πικρὸ κλαδί στὸν κόσμῳ ἀπ' τὴν πικροδάφνη δὲν ὑπάρχει!.

Στόϊκος Στάμκωφ

✱

1Ἀ ΟΡΑΙΟΤΕΡΑ ΡΟΔΑ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΣ

(Ἀρχαῖοι Ποιηταὶ)

Εὐχαριστία

Ἐλαμπε πιά τὸ ἀστρὶ τῆς αὐγῆς, κι' ἡ Λεοντίς ἀφημένη στὰ χάρδια τοῦ ὄραϊου Σθενίου, δὲ μπόγαγε ἀκίμα νὰ κλείσει μῦτι.

Γι' αὐτὸ καὶ τὴν κιάρα—τὴν κιάρα της πού εἰ χορδῆς φαίνονταν νὰ τραγουδοῦν κατ' ἀπ' τὰ δάχτυλα τῶν Μουσῶν—τὴν ἀφιέρωσε στὴν Κύπριδα γι' ἀνάμνηση τῆς γλυκειᾶς αὐτῆς ἀπντίας.

Ἀνώνημος

***

Ἡ εἰδυλλιακὴ ζωὴ

Τὰ ξέρω ὅλα! Τίποτε δὲ μπόρεσε νὰ μοῦ κρύψει. Γιὰ ποῦδ λόγο λοιπὸν νὰ ὀρκίζεσαι στοὺς μεγάλους Θεοὺς; Στὸ ξαναλέω: τίποτε δὲ μπόρεσε νὰ μοῦ κρύψει. Τάμαθα... Λοιπὸν, φτάνουν οἱ ὄρχοι! Ἀφοῦ τὰ ξέρο ὅλα σοῦ λέω...

Γι' αὐτὸ λοιπὸν, ἐπίορκη, ἤθελες νὰ μένεις μόνη; Τί τοῦτῆ!... Καὶ τοῦλαίε, μιά φορὰ ἀκόμα νὰ μοῦ λέει πῶς δὲν εἶχε κανένα... Καὶ αὐτὸς ὁ ὄρατος Κλέων τότε; Ἄχ, γιατί νὰ κρατηθῶ!... Μὰ γιὰ ποῦδ λόγο νὰ σὲ φοβερίζω; Φύγε, φύγε γρήγορα!... Ἄ ὄχι, μὴ φύγεις!... Γιατί αὐτὸ θέλεις καὶ σὺ! Θὰ τρέξεις ἀμέσως νὰ τὸν ξαναβρῆς! Καλλίτερα νὰ σὲ φυλάξω, νὰ σὲ κλειδώσω μέσα μάλιστα γιὰ περισσότερῃ ἀσφάλεια!

Μελέαγρος

***

Μία αἰσθητικὴ

Πῶς μοῦ ἦρθε αὐτὸ καλά! Ἡ Προδίκη εἶταν, ἀκριβῶς μοναχὴ. Ἐσωφελήθηκα γιὰ νὰ τὴν ἱκετεύσω. Ἀγκάλιασα τὰ πόδια της, τὰ πόδια της πού μύριζαν τόσο ὁμορφα.

— Ἐλεος, τῆς εἶπα. Ὁ ἔρως μὲ σκοτώνει. Ἐλα... ἔλα... μὴν εἶσαι κακιά... Μία πνοὴ ζωῆς μοῖ μὲνει ἀκόμα, μιά πνηθὴ μονάχα... Ἀνλήσθη με, σ' ἐξορκίζω!

Ἀκούγοντας ἐκείνη τὰ λόγια μου, γεμάτη συγκίνηση, ἄρχισε νὰ κλαίει. Μὰ σκούπισε τὰ δάκρυα της καὶ μὲ τὸ ὁμορφο λεπτὰ χέρι της, μὲ χάρη, μὲ πολὺ χάρη, μ' ἔβγαλε ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα.

(Μετὰφρ. Εὐπάλινου)

Κυνηγημένη ἀπ' τῆς χοιριάτισσας πού τὴν ἔπερναν γιὰ ξηπάννα.